

Obszar Natura 2000

RUDNIAŃSKIE MODRASZKI – KAJASÓWKA PLH120077

POZA GRANICAMI

RUDNIAŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Zagrożenia dla przedmiotów ochrony

Cele działań ochronnych

Działania ochronne i podmioty odpowiedzialne za ich realizację

dr Paweł Nejfeld

Czernichów, 16 maja 2019 r.

Fundusze Europejskie

Infrastruktura i Środowisko

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

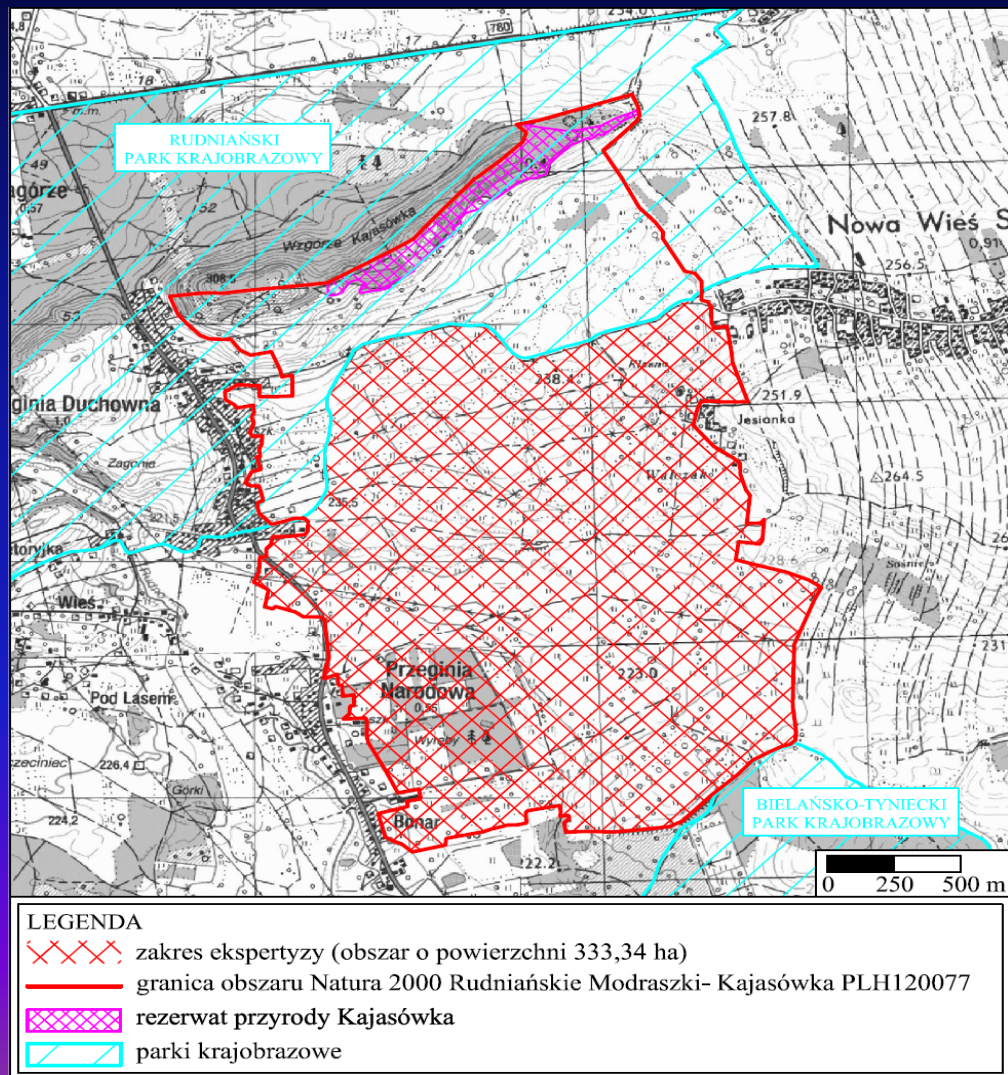

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rudniańskie Modraszki – Kajasówka PLH120077

Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

1	2	3	4	5	6	7	8
Kod	Nazwa	Pokrycie [ha]	Reprezenta- tywność	Powierzchnia względna	Ocena stanu zachowania	Ocena ogólna	Stopień rozpoznania
6210	Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	1,92	B	C	C	C	M
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)	0,17	D				G
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	29,60	A	C	C	B	G
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	7,27	C	C	C	C	G

ZWIERZĘTA wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

1	2	3	4		5		6		7	8	9	10	11	12
Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Populacja osiadła		Pop. rozrodca		Populacja przemieszczająca się		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena stanu zachowania	Ocena izolacji	Ocena ogólna	Stopień rozpoznania
			Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.						
1060	Czerwończyk nieparek	Lycaena dispar	2	2					localities	C	B	C	C	G
4038	Czerwończyk fioletek	Lycaena helle								D				DD
6177	Modraszek telejus	Phengaris teleius	6	6					localities	C	C	C	C	G
6179	Modraszek nausithous	Phengaris nausithous	3	3					localities	C	C	C	C	G
1337	Bóbr europejski	Castor fiber	2	2					localities	D				G

ZAGROŻENIA

1	2	3	4	5
Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	—	A02 zmiana sposobu uprawy	Potencjalnym zagrożeniem jest zmiana sposobu użytkowania gruntów (zamiana łąk na pola uprawne). Zjawisko, przy dużej skali, doprowadzić może do trwałego zaniku gatunków charakterystycznych dla łąk trzęślicowych, a tym samym do trwałego zaniku siedliska w obszarze
2	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	A03.03. zaniechanie, brak koszenia	—	Płaty nieużytkowanej roślinności charakteryzujące się dużym udziałem gatunków ekspansywnych i inwazyjnych. Daje się również zauważyć wzrost udziału gatunków drzew i krzewów
3	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	—	A03.03. zaniechanie, brak koszenia	Łąka nie jest użytkowana. Aktualnie nie wywołuje to jeszcze negatywnych zmian w składzie gatunkowym, ale w niedalekiej przyszłości spodziewać się należy wzrostu udziału gatunków ekspansywnych i inwazyjnych oraz wzrostu udziału drzew i krzewów

ZAGROŻENIA

4	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	—	A03.03 zaniechani e/ brak koszenia	Potencjalnym zagrożeniem jest zaniechanie użytkowania do w perspektywie doprowadzić może do przekształcenia łąk w inne typy zbiorowisk roślinnych (płaty opanowane przez gatunki szuwarowe, ekspansywne, inwazyjne, zarośla, itp.)
5	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)		E01.03 zabudowa rozproszon a	Potencjalnym zagrożeniem jest zwiększenie zasięgu zabudowy mieszkaniowej (i tym samym zajmowanie łąk przez budynki mieszkalne i ich zagospodarowane otoczenie), w szczególności w zachodniej części obszaru
6	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	I01 obce gatunki inwazyjne	—	Płaty łąk zmiennowilgotnych w obszarze są w różnym stopniu opanowane przez gatunki obcego pochodzenia, głównie nawłóć kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> i n. późną <i>S. gigantea</i> , co odzwierciedla się w obniżonych ocenach odpowiednich wskaźników stanu zachowania

ZAGROŻENIA

7	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)		101 obce gatunki inwazyjne	Sąsiadujące płaty łąk zmiennowilgotnych i innych zbiorowisk roślinnych są w różnym stopniu opanowane przez gatunki obcego pochodzenia, głównie nawłóć kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> i n. późną <i>S. gigantea</i> , co może być przyczyną inwazji tych gatunków na płaty łąki w niedalekiej przyszłości
8	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	—	102 problematyczne gatunki rodzime	Potencjalne zagrożenie podtopienia łąki (w sąsiedztwie obserwowano ślady aktywności bobra <i>Castor fiber</i>). W sytuacji niepodjęcia odpowiednich działań mogłoby to doprowadzić do przekształcenia łąki w zbiorowiska szuwarowe. Ewentualne podtopienie utrudniać a nawet uniemożliwiać będzie użytkowanie łąki (problem z dojazdem)
9	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	K02.01 Zmiana składu gatunkowego/sukcesja	—	Płaty podlegają procesom sukcesji przejawiającej się we wzroście udziału gatunków ekspansywnych, inwazyjnych, ziołoroślowych i szuwarowych)

ZAGROŻENIA

10	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	—	K02.01 Zmiana składu gatunkowego/sukcesja	Potencjalnym zagrożeniem jest przekształcenie łąki w inne typy zbiorowisk roślinnych (płaty opanowane przez gatunki szuwarowe, ekspansywne, inwazyjne, ziołoroślowe, zaroślowe, itp.), w związku z zaniechaniem użytkowania
11	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)		K02.01 zmiana składu gatunkowego/sukcesja	Potencjalnym zagrożeniem jest zaniechanie użytkowania, co w perspektywie doprowadzić może do przekształcenia łąk w inne typy zbiorowisk roślinnych (płaty opanowane przez gatunki szuwarowe, ekspansywne, inwazyjne, ziołoroślowe, zaroślowe, itp.)
12	6510 Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	—	A02 zmiana sposobu uprawy	Potencjalnym zagrożeniem jest zmiana sposobu użytkowania gruntów (zamiana łąk na pola uprawne).

ZAGROŻENIA

13	6510 Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	A03.03 zaniechanie/ brak koszenia	—	Płat nieużytkowanej roślinności charakteryzujące się dużym udziałem gatunków ekspansywnych i inwazyjnych. Daje się również zauważyć wzrost udziału gatunków drzew i krzewów
14	6510 Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	—	A03.03 zaniechanie/ brak koszenia	Potencjalnym zagrożeniem jest zaniechanie użytkowania, co w perspektywie doprowadzić może do przekształcenia łąk w inne typy zbiorowisk roślinnych (płaty opanowane przez gatunki szuwarowe, ekspansywne, inwazyjne, ziołoroślowe, zaroślowe, itp.)
15	6510 Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	—	E01.03 zabudowa rozproszona	Potencjalnym zagrożeniem jest zwiększenie zasięgu zabudowy mieszkaniowej (i tym samym zajmowanie łąk przez budynki mieszkalne i ich zagospodarowane otoczenie), w szczególności w zachodniej części obszaru

ZAGROŻENIA

16	6510 Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	I01 obce gatunki inwazyjne	—	Płaty łąk świeżych w obszarze są w różnym stopniu opanowane przez gatunki obcego pochodzenia, głównie nawłóć kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> i n. późną <i>S. gigantea</i> , co odzwierciedla się w obniżonych ocenach odpowiednich wskaźników stanu zachowania
17	6510 Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	—	I01 obce gatunki inwazyjne	Zbiorowiska w otoczeniu łąk świeżych są w różnym stopniu opanowane przez gatunki obcego pochodzenia, głównie nawłóć kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> i n. późną <i>S. gigantea</i> , co może powodować ich wnikanie do łąk, wypieranie gatunków rodzimych, w tym charakterystycznych (zagrożenie o charakterze potencjalnym)
18	6510 Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	K02.01 zmiana składu gatunkowego/sukcesja	—	Realnym zagrożeniem jest zaniechanie użytkowania, co porowadzi do przekształcenia łąk w inne typy zbiorowisk roślinnych (płaty opanowane przez gatunki ekspansywne, inwazyjne, ziołoroślowe, zaroślowe, itp.)

ZAGROŻENIA

19	6510 Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	—	K02.01 Zmiana składu gatunkowego/sukcesja	Potencjalnym zagrożeniem jest zaniechanie użytkowania, co w perspektywie doprowadzić może do przekształcenia łąk w inne typy zbiorowisk roślinnych (płaty opanowane przez gatunki ekspansywne, inwazyjne, ziołoroślowe, zaroślowe, itp.)
20	1060 Czerwończyk nieparek Lycaena dispar	—	A02 zmiana sposobu uprawy	Potencjalnym zagrożeniem jest zmiana sposobu użytkowania gruntów (zamiana łąk na pola uprawne), co mogłoby doprowadzić (zwłaszcza przy dużej skali zjawiska) do wyeliminowania siedlisk gatunku w obszarze
21	1060 Czerwończyk nieparek Lycaena dispar	—	A03.03 zaniechanie/ brak koszenia	Potencjalnym zagrożeniem jest zaniechanie użytkowania, co w perspektywie doprowadzić może do przekształcenia łąk w inne typy zbiorowisk roślinnych (płaty opanowane przez gatunki szuwarowe, ekspansywne, inwazyjne, ziołoroślowe, zaroślowe, itp.), a tym samym doprowadzić (zwłaszcza przy dużej skali zjawiska) do wyeliminowania siedlisk gatunku w obszarze

ZAGROŻENIA

22	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	—	E01.03 zabudowa rozproszona	Potencjalnym zagrożeniem jest zwiększenie zasięgu zabudowy mieszkaniowej (i tym samym zajmowanie łąk przez budynki mieszkalne i ich zagospodarowane otoczenie), w szczególności w zachodniej części obszaru
23	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	—	I01 obce gatunki inwazyjne	Płaty łąk w obszarze są w różnym stopniu opanowane przez gatunki obcego pochodzenia, głównie nawłoc kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> i n. późną <i>S. gigantea</i> , co odzwierciedla się w obniżonych ocenach odpowiednich wskaźników stanu zachowania. Postępowanie procesu może doprowadzić do uszczuplenia zasobów roślin żywicielskich
24	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	—	K02.01 zmiana składu gatunkowego/sukcesja	Potencjalnym zagrożeniem jest zaniechanie użytkowania, co w perspektywie doprowadzić może do przekształcenia łąk w inne typy zbiorowisk roślinnych (płaty opanowane przez gatunki ekspansywne, inwazyjne, ziołoroślowe, zaroślowe, itp.), w których dojść może do zaniku bądź uszczuplenia zasobów roślin żywicielskich

ZAGROŻENIA

25	6177 Modraszek telejus Phengaris teleius	—	A02 zmiana sposobu uprawy	Potencjalnym zagrożeniem jest zmiana sposobu użytkowania gruntów (zamiana łąk na pola uprawne). Zjawisko, przy dużej skali, doprowadzić może do trwałego roślin żywicielskich, a tym samym do trwałego zaniku siedliska gatunku w obszarze
26	6177 Modraszek telejus Phengaris teleius	A03.03. zaniechanie, brak koszenia		Płaty nieużytkowanej roślinności charakteryzujące się dużym udziałem gatunków ekspansywnych i niewielkim udziałem rośliny żywicielskiej (krwiściągu lekarskiego <i>Sanguisorba officinalis</i>), co jest głównie skutkiem sukcesji wtórnej
27	6177 Modraszek telejus Phengaris teleius	—	A03.03. zaniechanie, brak koszenia	Potencjalnym zagrożeniem jest zaniechanie użytkowania, co w perspektywie doprowadzić może do przekształcenia łąk w inne typy zbiorowisk roślinnych (płaty opanowane przez gatunki szuwarowe, ekspansywne, inwazyjne, ziołoroślowe, zaroślowe, itp.), a tym samym doprowadzić (zwłaszcza przy dużej skali zjawiska) do wyeliminowania siedlisk gatunku w obszarze

ZAGROŻENIA

28	6177 Modraszek telejus Phengaris teleius	—	I01 obce gatunki inwazyjne	Płaty łąk w obszarze są w różnym stopniu opanowane przez gatunki obcego pochodzenia, głównie nawłóć kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> i n. późną <i>S. gigantea</i> , co odzwierciedla się w obniżonych ocenach odpowiednich wskaźników stanu zachowania. Postępowanie procesu może doprowadzić do uszczuplenia zasobów roślin żywicielskich
29	6177 Modraszek telejus Phengaris teleius	—	I02. problematyczne gatunki rodzime	Potencjalne zagrożenie podtopienia łąki (w sąsiedztwie notowano ślady aktywności bobra <i>Castor fiber</i>). W sytuacji niepodjęcia odpowiednich działań mogłoby to doprowadzić do przekształcenia łąki w zbiorowiska szuwarowe. Ewentualne podtopienie utrudniać a nawet uniemożliwiać będzie użytkowanie łąki (problem z dojazdem)
30	6177 Modraszek telejus Phengaris teleius	I02. problematyczne gatunki rodzime	—	Płat siedliska gatunku podtopiony w związku z aktywnością bobra <i>Castor fiber</i>

ZAGROŻENIA

31	6177 Modraszek telejus Phengaris teleius	K02.01 Zmiana składu gatunkowe go/sukcesja	—	Ekspansywne gatunki roślin zielnych, które zwiększają swój udział w zbiorowiskach łąkowych, eliminują jednocześnie zasoby rośliny żywicielskiej — krwiściągu lekarskiego <i>Sanguisorba officinalis</i>
32	6177 Modraszek telejus Phengaris teleius	—	K02.01 Zmiana składu gatunkowe go/sukcesja	Potencjalnym zagrożeniem jest zaniechanie użytkowania, co w perspektywie doprowadzić może do przekształcenia łąk w inne typy zbiorowisk roślinnych (płaty opanowane przez gatunki ekspansywne, inwazyjne, ziołoroślowe, zaroślowe, itp.), w których dojść może do zaniku bądź uszczuplenia zasobów rośliny żywicielskiej — krwiściągu lekarskiego <i>Sanguisorba officinalis</i>
33	6177 Modraszek nausithous Phengaris nausithous		A02 zmiana sposobu uprawy	Potencjalnym zagrożeniem jest zmiana sposobu użytkowania gruntów (zamiana łąk na pola uprawne). Zjawisko, przy dużej skali, doprowadzić może do trwałego zaniku siedliska gatunku w obszarze

ZAGROŻENIA

34	6177 Modraszek nausithous Phengaris nausithous	A03.01 intensywne koszenie lub intensyfika cja	—	Koszenie w okresie pojawu postaci imaginalnych gatunku (koniec czerwca – koniec sierpnia)
35	6177 Modraszek nausithous Phengaris nausithous	—	A03.03. zaniechanie , brak koszenia	Płaty łąk i innych typów roślinności (zwłaszcza płaty nieużytkowane) w obszarze są w różnym stopniu opanowane przez gatunki obcego pochodzenia, głównie nawłóć kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> i n. późną <i>S. gigantea</i> . Istnieje duże prawdopodobieństwo wkroczenia ww. gatunków do siedliska gatunku i w dalszej kolejności stopniowej eliminacji rośliny żywicielskiej — krwiściągę lekarskiego <i>Sanguisorba officinalis</i>
36	6177 Modraszek nausithous Phengaris nausithous	—	I01 obce gatunki inwazyjne	Płaty łąk w obszarze są w różnym stopniu opanowane przez gatunki obcego pochodzenia, głównie nawłóć kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> i n. późną <i>S. gigantea</i> , co odzwierciedla się w obniżonych ocenach odpowiednich wskaźników stanu zachowania. Postępowanie procesu może doprowadzić do uszczuplenia zasobów roślin żywicielskich

ZAGROŻENIA

37	6177 Modraszek nausithous Phengaris nausithous	—	I02. problematiczne gatunki rodzime	Potencjalne zagrożenie podtopienia łąki (w sąsiedztwie notowano ślady aktywności bobra <i>Castor fiber</i>). W sytuacji niepodjęcia odpowiednich działań mogłoby to doprowadzić do przekształcenia łąki w zbiorowiska szuwarowe. Ewentualne podtopienie utrudniać a nawet uniemożliwiać będzie użytkowanie łąki (problem z dojazdem)
38	6177 Modraszek nausithous Phengaris nausithous	—	K02.01 Zmiana składu gatunkowego/ sukcesja	Potencjalnym zagrożeniem jest zaniechanie użytkowania, co w perspektywie doprowadzić może do przekształcenia łąk w inne typy zbiorowisk roślinnych (płaty opanowane przez gatunki ekspansywne, inwazyjne, ziołoroślowe, zaroślowe, itp.), w których dojść może do zaniku bądź uszczuplenia zasobów rośliny żywicielskiej — krwiściągę lekarskiego <i>Sanguisorba officinalis</i>

CELE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

1	2	3
Lp.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych
1	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	Utrzymanie aktualnej powierzchni siedliska i oceny U1 parametru „Specyficzna struktura i funkcje”.
2	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	Utrzymanie aktualnej powierzchni siedliska i oceny U1 parametru „Specyficzna struktura i funkcje”
3	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Poprawa oceny parametru „perspektywy ochrony” z U1 do FV
4	6177 Modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i>	Utrzymanie co najmniej aktualnej powierzchni siedlisk gatunku Poprawa oceny parametru „perspektywy ochrony” z U1 do FV
5	6179 Modraszek <i>nausithous</i> <i>Phengaris nausithous</i>	Utrzymanie co najmniej aktualnej powierzchni siedlisk gatunku Poprawa oceny parametru „perspektywy ochrony” z U1 do FV

DZIAŁANIA OCHRONNE

1.	6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) 6510 Nizowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris) 1060 Czerwończyk nieparek Lycaena dispar 6177 Modraszek telejus Phengaris teleius 6177 Modraszek nausithous Phengaris nausithous	Utrzymanie pożądanego charakteru siedliska zmienneowilgotnych łąk trzęślicowych (Molinion) oraz łąk świeżych (Arrhenatherion elatioris) (działanie obligatoryjne). Realizacja ekstensywnej gospodarki dla zachowania siedliska w stanie niepogorszonym poprzez powstrzymanie się od zalesiania, zaorywania, zabudowy, nawożenia nawozami mineralnymi.

Właściciele gruntów

DZIAŁANIA OCHRONNE

6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe w celu utrzymania dobrego stanu siedliska modraszków (działanie fakultatywne).
1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe siedlisk bez nawożenia. Ekstensywne użytkowanie kośne zgodne z pakietem rolno-środowiskowo-klimatycznym (wariant dla łąk trzęślicowych i selernicowych). Jeden pokos raz na rok lub raz na dwa lata w terminie od 15 września do 30 października, metodami nieinwazyjnymi dla wierzchniej pokrywy glebowej, na wysokości 5-15cm. Koszenie powinno odbywać się mozaikowo i rotacyjnie, w danym roku powierzchnia koszona nie powinna przekraczać 20-30% siedliska. Pozyskaną biomasę należy uprzętnąć bądź ułożyć w stogi/pryzmy do 2 tygodni po skoszeniu. Koszenie należy zaplanować od środka do zewnątrz płątu by umożliwić ucieczkę zwierzętom. Dla małych powierzchni do 0,5 ha dopuszczalne jest koszenie całej łąki.
6177 Modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i>	
6177 Modraszek nausithous <i>Phengaris nausithous</i>	

Właściciele i zarządcy gruntów na podstawie umów zawartych z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu utraty dochodowości.

DZIAŁANIA OCHRONNE

6510 Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	Koszenie/ ścinanie z wywiezieniem biomasy (działanie fakultatywne).
1060 Czerwończyk nieparek Lycaena dispar	Zabieg koszenia przeprowadzać od środka na zewnątrz powierzchni. Optymalnie 1 raz w roku z pozostawieniem pasów nieskosszonej runi (5-10%) w terminie od 15 czerwca. Nie rzadziej niż 1 raz na 3 lata. Dopuszczalne jest koszenie 2 razy w ciągu roku z pozostawieniem pasów nieskosszonej runi (5-10% w terminie od 15 czerwca.

Właściciele i zarządcy gruntów na podstawie umów zawartych z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu utraty dochodowości.

DZIAŁANIA OCHRONNE

6510 Nizowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	Wypas (działanie fakultatywne).
1060 Czerwończyk nieparek Lycaena dispar	Wypas zwierzętami gospodarskimi. Spasanie powierzchni w obsadzie do 0,25 DJP/ha/rok. Stosować na powierzchniach nieskoszonych w ramach drugiego pokosu.

Właściciele i zarządcy gruntów na podstawie umów zawartych z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu utraty dochodowości.

DZIAŁANIA OCHRONNE

6510 Nizowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	Wypas (działanie fakultatywne).
1060 Czerwończyk nieparek Lycaena dispar	Wypas zwierzętami gospodarskimi. Spasanie powierzchni w obsadzie do 0,25 DJP/ha/rok. Stosować na powierzchniach nieskoszonych w ramach drugiego pokosu.

Właściciele i zarządcy gruntów na podstawie umów zawartych z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu utraty dochodowości.

DZIAŁANIA OCHRONNE

6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	Kontrola populacji bobra <i>Castor fiber</i> i jego ewentualnego negatywnego wpływu na siedliska przyrodnicze i siedliska motyli.
6510 Nizowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	Monitorowanie zjawisk wywołanych aktywnością życiową bobra (zaburzenie przejezdności dróg polnych, zalewanie łąk na skutek piętrzeń cieków i rowów).
1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Kontrole i ocena skutków obecności gatunku w obszarze (2x/ rok; w razie potrzeby częściej). W razie potrzeby podejmowanie działań eliminujących negatywny wpływ gatunku na siedliska przyrodnicze i siedliska motyli – rozbiórka lub przebudowa tam i żeremi, odłów i przenoszenie osobników na tereny, na których wykluczyć można negatywne oddziaływanie na cenne elementy przyrody — optymalnie na tereny dużych dolin rzecznych — przede wszystkim Wisły.
6177 Modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i>	
6177 Modraszek nausithous <i>Phengaris nausithous</i>	

DZIAŁANIA OCHRONNE

6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe
(Molinion)

**Monitoring kondycji siedliska przyrodniczego 6410
zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)**

Monitoring należy prowadzić co 3 lata, zgodnie z
metodyką GIOŚ

Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

DZIAŁANIA OCHRONNE

Transekty wyznaczone na stanowiskach 6410_W1 {8e08}, 6410_W2 {3534}, 6410_W4 {363d}, 6410_W5 {dff1}, 6410_W7 {afd5}, 6410_W8 {b7d0},

o współrzędnych przedstawionych w poniższym zestawieniu:

Stanowisko		Lokalizacja w układzie PUWG-1992	
		X	Y
6410_W1 {8e08}	Początek	238897,10	547955,47
	Środek	238870,66	547857,58
	Koniec	238876,45	547758,68
6410_W2 {3534}	Początek	238806,98	547571,63
	Środek	238831,35	547562,10
	Koniec	238835,00	547597,89
6410_W4 {363d}	Początek	238358,00	548082,00
	Środek	238416,30	548059,10
	Koniec	238471,00	548020,40
6410_W5 {dff1}	Początek	238326,46	548746,26
	Środek	238425,33	548753,32
	Koniec	238521,17	548766,38
6410_W7 {afd5}	Początek	238993,02	548702,39
	Środek	238912,18	548641,45
	Koniec	238822,32	548606,45
6410_W8 {b7d0}	Początek	238747,91	548573,30
	Środek	238680,62	548643,55
	Koniec	238597,80	548703,99

Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

DZIAŁANIA OCHRONNE

6510 Niżowe i górskie łąki świeże
użytkowane ekstensywnie
(Arrhenatherion elatioris)

Monitoring kondycji siedliska przyrodniczego 6510
niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie
(Arrhenatherion elatioris)

Monitoring należy prowadzić co 3 lata, zgodnie z
metodyką GIOŚ

Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

DZIAŁANIA OCHRONNE

Transekt wyznaczony na stanowisku 6510_W1 {d05d},

o współrzędnych przedstawionych w poniższym zestawieniu:

Stanowisko		Lokalizacja w układzie PUWG-1992	
		X	Y
6510_W1 {d05d}	Początek	238330,87	548551,21
	Środek	238306,89	548631,03
	Koniec	238267,58	548722,92

Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

DZIAŁANIA OCHRONNE

1060 Czerwończyk nieparek Lycaena dispar

Monitoring czerwończyka nieparka Lycaena dispar (1060)

Monitoring należy prowadzić co 3 lata, zgodnie z metodyką GIOŚ

Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

DZIAŁANIA OCHRONNE

Obszar Natura 2000. Dla celów monitoringu należy posiątkować się lokalizacją miejsc obserwacji gatunku w 2018 r.

Miejsce obserwacji	Lokalizacja w układzie PUWG-1992	
	X	Y
1060_S1 {a801}	238347,30	548609,20
1060_S2 {5a24}	238862,40	547940,60
1060_S3 {e15c}	239177,86	548314,74

Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

DZIAŁANIA OCHRONNE

6177 Modraszek telejus *Phengaris teleius*

Monitoring modraszka telejusa *Phengaris teleius* (6177)

Monitoring należy prowadzić co 3 lata, zgodnie z metodyką GIOŚ

Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

DZIAŁANIA OCHRONNE

Transekty wyznaczone na stanowiskach 6177_S1 {34f7}, 6177_S2 {a82c}, 6177_S3 {920b}, 6177_S4 {1af6},
o współrzędnych przedstawionych w poniższym zestawieniu:

Stanowisko		Lokalizacja w układzie PUWG-1992	
		X	Y
6177_S1 {34f7}	Początek	238806,98	547571,63
	Środek	238831,35	547562,10
	Koniec	238835,00	547597,89
6177_S2 {a82c}	Początek	238897,10	547955,47
	Środek	238870,66	547857,58
	Koniec	238876,45	547758,68
6177_S3 {920b}	Początek	238880,10	548238,10
	Środek	238801,70	548235,50
	Koniec	238720,10	548221,60
6177_S4 {1af6}	Początek	239808,10	548022,51
	Środek	239716,00	548041,24
	Koniec	239623,07	548090,06

Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

DZIAŁANIA OCHRONNE

**6179 Modraszek nausithous Phengaris
nausithous**

**Monitoring modraszka nausithousa Phengaris
nausithous (6179)**

**Monitoring należy prowadzić co 3 lata, zgodnie z
metodyką GIOŚ**

Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

DZIAŁANIA OCHRONNE

Transekt wyznaczony na stanowisku 6179_S1 {6a01},

o współrzędnych przedstawionych w poniższym zestawieniu:

Stanowisko		Lokalizacja w układzie PUWG-1992	
		X	Y
6179_S1 {6a01}	Początek	238993,02	548702,39
	Środek	238912,18	548641,45
	Koniec	238822,32	548606,45

Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy
Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa
1060	Lycaena dispar czerwończyk nieparek

BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy
Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa
6177	Phengaris teleius modraszek telejus

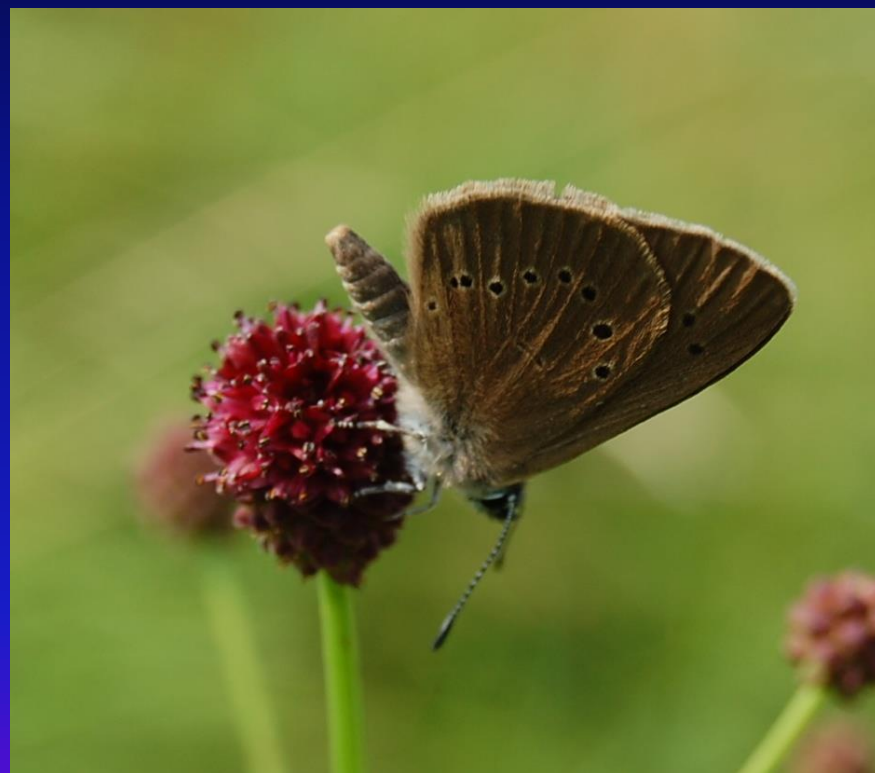
BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy
Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa
6177	Phengaris teleius modraszek telejus

BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy
Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa
6179	Phengaris nausithous modraszek nausithous

BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy
Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa
6179	Phengaris nausithous modraszek nausithous

ZWIERZĘTA wymienione w Załączniku II Dyrektywy
Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa
1337	Castor fiber bóbr europejski

6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*)

6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe
(Nardion - płaty bogate florystycznie)

Modraszek argiades
Cupido argiades

6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe
(Nardion - płaty bogate florystycznie)

Wrzos pospolity
Calluna vulgaris

6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe
(Nardion - płaty bogate florystycznie)

„Tłoki”
Calluno-
Nardetum

6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

Krwiściąg lekarski
Sanguisorba officinalis

6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

Goryczka wąskolistna
Gentiana pneumonanthe L.

6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

Sierpik barwierski
Serratula tinctoria

6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

Bukwica lekarska
Betonica officinalis

6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

Świerszcz polny
Gryllus campestris

6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

Długoskrzydłak sierposz
Phaneroptera falcata

6510 niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Szczaw rozpierzchły
Rumex thysiflorus

6510 niżowe i górskie łąki świeże użytkowane
ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

6510 niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Skalnik driada *Minois dryas*

Skalnik driada *Minois dryas*

Dziękuję za uwagę